

עלון חדשי שעי"י

בית הכנסת

דקהילת קדש עדת יראים
אושטרייך

עלון מס' 18

חדש סיון ה'תשפ"ד

חלק ב': משבת קדש פרשת בהעלותך והלאה

בס"ד

דבר יום ביומו

בירור מנהגים הנהוגים בכל השנה

תפלת שמונה עשרה

ג' ברכות ראשונות
(המשך)

ברכה שלישית: קדושת ה'

קדושת ה'. בברייתא בראש השנה; ומניין שאומרים קדושות שנאמר ה'בו לה' כבוד שמו השתחוו לה' בהדרת קדש.

מבין שלשת הברכות הראשונות ושלשת האחרונות, ברכה זו היא הברכה שיש בה הכי הרבה שינויי נוסחאות בין המנהגים, ואף באותו נוסח עצמו, יש שינוי בין נוסח תפלת הלחש לנוסח תפלת החזן בקול רם.

הנוסח הנהוג כיום ברוב תפוצות ישראל הוא: אתה קדוש ושמוך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה. הספרדים מוסיפים כאן כי א' מלך גדול וקדוש אתה. על נוסח הברכה בתפלת החזן, יבואר לקמן.

עניין הברכה הוא קדושת ה', אך התנא לא אמר 'מניין שאומרים קדושה', אלא 'מניין שאומרים קדושות', בלשון רבים¹. ובאמת, בכל הנוסחאות מופיע תמיד כפל של עניין הקדושה, כפי שיבואר לקמן.

עניין נוסף הנזכר ברוב הנוסחאות: מה שאנו (או המלאכים) מקדישים את ה'. בנוסח הנזכר לעיל, כפל הקדושה: "אתה קדוש ושמוך קדוש. קדושה על ידי עם ישראל: וקדושים בכל יום יהללוך סלה. נוסח נוסף של ברכת קדושת ה' ידוע ממקורות רבים, כגון **סדר רסע"ג**: אתה קדוש ושמוך קדוש וזכרך קדוש וכסאך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה. נוסח אחר דומה לנוסח זה מסיים ולך יאמרו קדושים קדוש.

בין נוסחאות אר"י הקדומות, נראה שהנוסח הנפוץ יותר היה: "קדוש אתה ונורא שמוך. ואין אלוה מבלעדיך"². בנוסח זה אין אזכור של קדושה ע"י עם ישראל.

דבר העורך

קורא יקר שלום וברכה!

אנו שמחים להגיש לפניכם את העלון הח"י, עלון חדש סיון ח"ב (העלון הקודם עלון טו"ב, כלל את חדש אייר ותחלת חדש סיון עד אחר חג השבועות).

המדורים המתפרסמים בעלון זה: **דבר יום ביומו**. תפלת שמונה עשרה, ג' ברכות ראשונות. הפעם אנו עוסקים בברכה שלישית: ברכת קדושת ה'.

דבר בעתו: ענייני חדש סיון משב"ק פרשת בהעלותך והלאה.

מדור **הרחב דבר**. הרחבת דברים שהובאו בעלונים קודמים. השלמה של השמטה מעלון קודם בעניין המושג שהתחדש בדורות האחרונים 'ביטול תורה באיכות'. מדור **משיב דבר** תגובות למכתבי הקוראים. ואחרון חביב: המדור **מהנעשה והנשמע בקהלתנו**.

נשמח לקבל תגובות והערות בכל ענייני העלון: yn0527167567@gmail.com (ניתן גם להנציח שמות לע"נ להצלת וכדומה) תתקבלנה בברכה. ניתן לתרום דרך 'ג'רדים פלוס' בקופה: **בית הכנסת עדת יראים - אושטרייך - מודיעין עילית**.

בברכת התורה

יהונתן גוימן

קצות החשן 9/6 מודיעין עילית

0527167567

דוא"ל: yn0527167567@gmail.com

¹ יש מי שפירש שהתנא רצה לרמוז על עניין הקדושה המשלשת (קדוש קדוש קדוש), ולכן אמר 'קדושות'. אך לא מסתבר שזו כוונת התנא. כידוע, לפי מנהג ארץ ישראל הקדום לא נהגו לומר קדושה בכל יום, אלא רק בימים שיש בהם מוסף (ובאותם ימים אמרוהו בדרך כלל רק בשחרית, למעט ראש השנה ויו"כ בהם אמרו קדושה גם בתפלת מוסף, וביו"כ אף במנחה ונעילה). אין לי ידיעה מתי החל מנהג בבל לומר קדושה בכל יום. בתלמוד בבלי כבר נראה שאז כבר נהגו לומר קדושה בכל תפלה בקול, ואף נאמרו מספר הלכות בעניין זה.

² ויותר לנו הנוסח הזה ברי"ה וביה"כ כתוספת לנוסח הקבוע. על תוספת זו, נדון אי"ה סמוך לימים נוראים.

נוסחאות נוספות של ברכה זו מצויות בידינו במסגרות שונות. למשל: בתפלת מוסף של ר"ה ובארבעת תפלות יום הכיפורים אומר החזן בתפלתו בקול כמה פסקאות ששמשו כחלק מנוסחאות קדומות של ברכת קדושת ה'. הפסקה 'חמול על מעשיך' תכנה מוכיח שהיא הרחבה פיוטית מיוחדת לברכת קדושת ה' בימים נוראים. גם בנוסח זה אומרים 'ויאמרו לך חוסיד... תקדש אדון על כל מעשיך'³. כמו כן הפסקה 'כי מקדישך בקדושתך קדושת ה' היא חלק מברכת קדושת ה' באחת הנוסחאות, וגם בה אומרים 'נאה לקדוש פאר מקדושים'.

נוסח ברכת קדושת ה' בתפלת החזן. בחזרת הש"ץ נהוג כיום בכל תפוצות ישראל לומר **קדושה**, שהיא תוספת על הנוסח הקבוע אותו אומר כל יחיד בתפלתו בלחש. פתיחת הברכה **נקדש את שמך או נקדישך ונעריצך**. במוסף נוהגים לפתוח בנוסח **נעריצך** או בנוסח **כתר יתנו לך**. יתכן שיש עוד נוסחאות הנוהגות כיום, אך לא אתעב על כך במסגרת זו.

מתי החלו לומר קדושה כדרך שאנו אומרים כיום, אין לי מידע. ודאי שבזמן האמוראים כבר היה ידוע המנהג הזה, ואף נאמרו הלכות מסויימות הנוגעות לקדושה. במשנה עדיין לא נזכר בפירוש עניין הקדושה. אך בתוספתא ברכות פרק א', הלכה יא מובאת הלכה: ואין עונים עם המברך רבי יהודה היה עונה עם המברך **קדוש קדוש קדוש ה' צבאות... וברוך כבוד ה' ממקומו**. כל אלו היה ר' יהודה אומר עם המברך. אמנם, יש מפרשים שהכוונה לקדושה דיוצר (ואף אני בעבר נטייתי יותר לפרש כן. הבאתי פירוש זה במדור זה בעלון חדש מרחשוון), אך רבים מפרשים שהכוונה דווקא לקדושה שבתפלה. **פליישר** משער שבמקור נאמרו הפסוקים 'קדושי ו'ברוך' בתוך הברכה כמו פסוקים אחרים שהיו מוסיפים בברכות שבתפלה (מכמה מקורות מוכח שהיו שנהגו להוסיף בכל ברכה פסוק אחד או יותר מעניין הברכה), ור' יהודה נהג לאמרם בקול רם כשהיה החזן אומרם בתפלה בקול. לפי השערתו, מכאן התפתחה צורת אמירת הקדושה כפי שנהוגה כיום.

מנהג ארץ ישראל הקדום: אמירת קדושה רק בימים מיוחדים. כפי שיתבאר לקמן, לפי מנהג ארץ ישראל הקדום לא נהגו לומר קדושה בכל יום, אלא רק בימים שיש בהם תפלת מוסף, וכן בחנוכה. היו שנהגו לומר קדושה גם בפורים. מכמה מקורות ידוע לנו על מנהג לומר קדושה גם בתשעה באב. בימים בהם אמרו קדושה, היא נאמרה בשחרית בלבד. פעמיים בשנה בלבד נאמרה קדושה בתפלות אחרות: בר"ה נאמרה קדושה גם במוסף (כנראה לחשיבות עניין התקיעות והתקיעות מלכויות זכרונות ושופרות), ביו"כ נאמרה במוסף, במנחה ובנעילה⁴ (כי בכל תפלות היום האריכו בסליחות ווידיים וכדומה). לכל הימים שזכרו כאן, מצינו שחברו הפייטנים 'קדושתאות'⁵, שהם הפיוטים המקדימים לאמירת הקדושה. אכן, לפורים מצינו פחות קדושתאות, וברוב פיוטי ה'קרובות' של פורים אין הרחבה השייכת לקדושה. עוד יש לציין, כי לפי מנהג ארץ ישראל הקדום, בכל קדושה אמרו גם את הפסוק **שמע ישראל, להיות לכם לאלהים אני ה' אלהים, אדיר אדירנו**. על ההוספות הללו, אאריך אי"ה בעלונים הבאים.

בתוספות בסנהדרין לו: ד"ה **מכנף מובא**: כתוב **בתשובת הגאונים** שאין בני א"י אומרים קדושה אלא בשבת דכתיב גבי חיות שש כנפים לאחד וכל כנף הוא אומר שירה אחת ביום בששת ימי החול וכשיגיע שבת אומרים החיות לפני המקום רבש"ע אין לנו עוד כנף והקב"ה משיב להם יש לי עוד כנף אחד שאומר לפני שירה שנאמר **מכנף הארץ זמירות שמענו**: עכ"ל. כאן מבואר שאומרים קדושה רק בשבת. סביר להניח שגם ביו"ט נהגו לומר קדושה (כמו הרחבות רבות בתפילות השבת, הנהוגות גם ביו"ט). יתכן שהמדרש הזה מדבר על מנהג ישן יותר, לפיו נהגה אמירת קדושה בשבת בלבד.

מנהג אמירת קדושה אצל בני ארץ ישראל נזכר גם **במסכת סופרים** פ"ב ה"ז: החזן צריך לומר אתה קדוש בשמונה עשרה של חנוכה וכן בראשי חודשים וכן בחולו של מועד מפני שכתוב בהן עולת תמיד. ותני ר' חייא יום כל יום שאין בו מוסף אין בו קדוש חוץ מן החנוכה שאע"פ שאין בו מוסף יש בה קדוש מפני שיש בו הלל. וי"א אף בפורים מפני שיש בה מגילה:

נעמוד על כמה פרטים בהלכה זו: החזן אומר אתה קדוש בשמונה עשרה של חנוכה. מהמשך הדברים מובן כי מדובר כאן על אמירת קדושה. אך מה הוא אותו נוסח 'אתה קדוש' המובא כאן? יתכן שכשאמרו קדושה אמרו במקום מסויים בברכה 'אתה קדוש' (אולי אף בפתיחת הברכה) כמו הנוסח אצלנו בתפלת לחש. אך יותר מסתבר (כהערת כמה תלמידי חכמים) שצריך לגרוס 'אתה קדוש', הכוונה לפסוק 'ואת ה' קדוש יושב תהלות ישראל'. פסוק זה מופיע בכל הקדושתאות כפסוק האחרון בשרשרת הפסוקים שאחרי הפיוט הסמוך לחתימת ברכת מחיה המתים. לא מן הנמנע שבמקור פתחו באמירת פסוק זה בכל פעם שאמרו קדושה.

³ בשנים האחרונות הלחין מאן דהו נגון נחמד למלים הללו. אולי הנגון הזה מרגש, ומסיבה זו קבלוהו חזנים רבים, אך כפי הנראה לא הבין המלחין את פירוש הפיוט הזה. ויאמרו לך חוסיד / בצדק עמוסיד / תוקדש אדון על כל מעשיך' כלומר: חוסיד יאמרו 'תוקדש אדון על כל מעשיך'. אח"כ מגיע קטע שאינו שייך לקטע הזה: 'כי מקדישך וכו'. במקום לשיר כפי הפירוש, שר אותו זמר (ואחריו 'תלמידיו') בצורה משובשת לחלוטין: 'ויאמרו לך חוסיד / בצדק עמוסיד. כאן מפסיק הנגון, ואיננו יודעים מה יאמרו חוסיו. ואז ממשיך 'תוקדש אדון על כל מעשיך, כי מקדישך בקדושתך קדושת. שוחחתי פעם עם יהודי מכובד על עניין זה (עם עוד כמה דוגמאות בנושא), הלה שמע את הדברים אך הסביר בטו"ט שלא כדאי 'להרוס' דברים כאלה, יש אנשים שהנגון אצלם זה העיקר וזה מה שמחזיק אותם וכו'. תופעות מסוג זה קיימות כבר שנים רבות. כמה חבל שמבלי משים אנו מחנכים את ילדינו-תלמידינו להתפלל בלי להבין, ובמקום שהנגונים הערבים יסייעו לנו בתפלה, מסייעת התפלה לנגונים.

⁴ וזהו הטעם לאמירת 'קדושה רבה' בכל תפלות יו"כ. הפייטנים חברו פיוטים במערכות הקדושתאות (ע"י הערה הבאה) עד הקדושה, כולל פיוטי הקדושה עצמה. רק ביום כיפור הוסיפו פיוטים גם אחרי הקדושה. מכיוון שבני ארץ ישראל נהגו תמיד לומר קדושה מורחבת, התקבלה גם אמירת הקדושה המורחבת עם פיוטיה בכל תפלות יום הכיפורים.

⁵ הקדושתאות הן מערכות פיוטים הנהוגות בשבתות מיוחדות ובמועדים. תבנית הקדושתאות נוסדה על ידי בני ארץ ישראל, בזמן הקדום כשעדיין לא אמרו קדושה בכל יום. הקדושתאות היו הפתיחה וההכנה לעניית הקדושה. הקדושתאות מורכבות מכמה פיוטים, שני הראשונים לפני חתימת הברכות מגן אברהם וימחיה המתים, והשלישי תיכף אחר חתימת ברכת מחיה המתים. אחר פיוט זה באים כמה פיוטים שהאחרון שבהם מתחבר בסופו לעניית הקדושה. עוד על מבנה הקדושתא, כתבתי בקונטרס **יום סליחה**, ואי"ה יפורסם גם בקונטרס **מסוד חכמים** העתיד לראות אור.

בשמונה עשרה של חנוכה. הלכה זו שנויה בין הלכות אחרות השייכות לחנוכה.

וכן בר"ח וכן בחש"מ. שוי"ט לא נזכרו כאן. אם לפנינו עדות על מנהג מחודש יותר, ואכן במקור אמרו קדושה רק בשבת ויו"ט, מובן למה לא נזכרו כאן שבת ויו"ט: בהם היה ידוע לכולם כי אומרים קדושה. כאן הובא מנהג מחודש יותר המוסיף גם את ר"ח וחיה"מ. מפני שכתוב בהן עולת תמיד. הפירוש פשוט: בפרשיות המוספים של ר"ח ושל חיה"מ נאמר עולת תמיד. כלומר: נזכר שהמוספים באים בנוסף על עולת התמיד. אך הלא גם בתמיד של כל יום כתוב 'עולת תמיד'. מסיבה זו היגיהו ושינו רבים את הגרסה בהלכה זו: יש שהגיהו ' מפני שכתוב בהן 'על עולת תמיד'. ויש שהגיהו באופן אחר. ונראה שאין הכרח לגרוס אחרת מהגרסה שלפנינו. ההסבר הוא שבכל מוספי המועדות נזכר שהמוסף הוא נוסף על עולת התמיד. התיבות 'עולת תמיד' שבפרשת התמיד מתייחסות לתמיד בפני עצמו, ומבארת התורה 'עולת תמיד העשויה בהר סיני'.

יתכן שרצונו לומר שביום שיש בו מוסף, שמוסף על קרבן התמיד ('על עולת התמיד') יש בו 'קדושה' בשחרית שהיא כנגד תמיד (של שחר). כלומר: המעלה שיש באותו יום, היא סיבת אמירת קדושה בתפלה הקבועה ביום הזה.

הקשר בין קרבן מוסף לאמירת קדושה: לפני מספר שנים הראני ת"ח אחד שליט"א שהזוה"ק בפרשת התמיד מדבר על עניין קדושת כתר. ע"ש וברעיא מהימנא שמקשר את עניין הקדושה לעניין עולת תמיד. יזכנו ה' להבין כל סתרי תורה (לאחר הבנת כל ה'נגלה').

נחזור לדברי המסכת סופרים. הלכה זו עוסקת בחנוכה, ולכן אמר יום שאין בו מוסף אין בו קדושה, ולא אמר יום שיש בו מוסף וכו'. חוץ מן החנוכה שאע"פ שאין בה מוסף יש בה קדושה מפני שיש בו הלל. וי"א אף בפורים מפני שיש בה מגילה ראיתי מי שהביא את דברי המסכת סופרים ועל עניין פורים העיר 'ואתיא כמאן דאמר קרייתא זו הלילא'. לעני"ד נראה שאין הכרח לומר כן. יתכן שכוונתו לומר שגם בפורים יש תוספת מיוחדת, ולכן גם בו י"א קדושה.

בעלון הבא אי"ה: המשך עניין הקדושה, ונוסח החלק הסמוך לחתימת הברכה בתפלת החזן (לדור ודור).

דבר בעתו

בירור מנהגים הנהוגים בזמנים שונים

מנהגים עליהם הרחבתי בשנה שעברה, מצויינים ב#. תמצא בעלון חדש סיון אשתקד (עלון מס' 5)

חדש סיון

(חלק ב')

שב"ק פרשת בהעלותך

אומרים 'מאורה' אשר יצר אור וצר מעניין המנורה ונר מערבי. מבנה הפיוט# את המסעות קוראים בנגון הידוע המקובל מדורי דורות בקהילות רבות (הנגון דומה קצת לנגון שירת הים).
 יבנה המקדש משמרת כהונה: יכין. משמרת לווייה: הותיר. שיר של מוסף: ירכיבהו. ביה"ע: הבאר. משניות מסכת שבת: פרק כא. פרקי אבות: פרק ב.

תענית כ' סיון

ביום זה חלו פרעות רבות, ונקבע לתענית בהרבה קהילות. בשנת ד' תתקל"א היו פרעות מסעי הצלב השני. ביום זה ארעו פרעות יותר משאר הימים, ונקבע אז לתענית בכמה קהילות. בשנים ת"ח ות"ט ארעו פרעות ביהודי אוקראינה ופולין (אשרי שישלם להם את גמולן שגמלו לנו). נקבעה שוב תענית.
 לאחר מלחמת העולם השניה קבעו בכמה קהילות את יום זה כיום תענית על הצרות שארעו בשנות הזעם. #
 כאמור, בקהילתנו עורכים היום יזכור במקום בחג השבועות. #

פרשת שלח

מברכין חדש תמוז

אומרים 'אהבה' שש מאות. עניין הפיוט: הלכות צצית. ברכת החדש. יחדשהו בנגון נבחר, לא של אבלות. כידוע, ברוב החדשים מנגנים 'יחדשהו' בנגון השייך לאותו חדש. בברכת חדש אב מנגנים 'יחדשהו' בנגון אבלות, אך בשבת מברכין אב נהוגים כבר מנהגי אבלות של ימי בין המצרים. בדור האחרון יש שנהגו לנגן את יחדשהו של חדש תמוז, בנגון הפזמון של י"ז בתמוז 'שעה נאסר' (כי אין עוד יום יחודי בחדש הזה). אך לא מצאתי כל מקור לכך. אדרבה, לפני חדש תמוז, כשעדיין לא החלה האבלות כלל, אנו מצפים ומתפללים שהחדש הבא יהיה
 יבנה המקדש משמרת כהונה: גמול. משמרת לווייה: גדלתי. שיר של מוסף: וירא. ביה"ע: אז ישיר. משניות מסכת שבת: פרק כב. פרקי אבות: פרק ג.

פרשת קרח שבת ראש חדש (א' דר"ח תמוז)

יבנה המקדש

משמרת כהונה: דליהו. משמרת לווייה: מחזיאות.
שיר של מוסף: לו חכמו. ביה"ע: מי כמכה.
משניות מסכת שבת: פרק כג.
פרקי אבות: פרק ד'

מה שמנגנים בנגון מיוחד לאותו חדש, בנגון נבחר ולא בנגון
אבלות (ע"י בשבת הקודמת).

הרחב דבר

הרחבת דברים שהובאו במדורים הקבועים

השלמות והערות לעלון חדש אייר ותחלת סיון (מס' 17)

השלמת השמטה מכוונת מעלון קודם

על המעוררים החדשנים המעוררים על 'ביטול תורה באיכות'

בעלון הקודם במדור **מאמר מענייני דיומא** (עמ' 8) התייחסתי לתופעה המצויה בזמננו: דרשנים והוגי דעות המעוררים על "ביטול תורה באיכות". מהו ביטול תורה באיכות לפי דעתם? כל אחד לפי מה שהחליט על מה צריך לשים את עיקר המשקל, לדידה לימוד הדברים האחרים הוא מכנה "ביטול תורה באיכות". אצל אחד לימוד בבקיאיות ולא בעיון זהו ביטול תורה באיכות, אצל האחר לימוד משניות וכו' וכו'. אחר יגדיר כך לימוד חומש, וכן על זו הדרך, כמעט כל מה שלא על סדר הלימוד המקובל בשיבה, נקרא אצלם ביטול תורה באיכות. בהזדמנויות שונות ימצאו את הזמן והמקום לעורר על עניין זה (כמובן שתמיד ידגישו ש'אה"נ צריך ללמוד גם את זה, אבל העיקר לימוד בעיון וכו'). על פי רוב, בלי לשים לב נכשלים הם בביזוי דברי תורה מאין כמוהו, ה' ירחם. ומדובר בדברים חמורים הרבה יותר מ'שמועה זו נאה ושמועה זו אינה נאה'.

בין הדברים כתבתי על מכנה משותף שיש לכל אותם מעוררים.

אצטט כאן את הדברים: **נכון שיש במקורותינו הקדומים התייחסות לאיכות הלימוד ובמה וכיצד יש להשקיע יותר, במקרא במשנה בתלמוד ועוד. אך המושג "ביטול תורה באיכות" הוא כנראה מושג שהתפתח במחוזות מסויימים. בצעירותי יצא לי לשמוע מעט על עניין זה, אך נראה שבזמננו מרבית הרבה יותר לדבר על עניין זה בקרב הצעירים. מאז היותי בחור צעיר, כל מי ששמעתי ממנו דברי התעוררות על ביטול תורה באיכות, היו כאלה שכבר בתור בחור צעיר תפסתי שחסרים להם חלקים מהותיים ובסיסיים ביותר בתורתנו הקדושה. אם יש "מעוררים" שאינם כאלה, אני מבקש את סליחתם כאן, אך אני מדבר כאן על כל אלה שהכרתי מאז ועד היום. אולי מכיוון שבתוך תוכם מרגישים זאת, מתרצים לעצמם שאדרבה הם צועדים בדרך הנכונה, ומצדיקים את דרכם בכך שמעוררים על עניין זה. עד כאן ציטוט מעלון קודם.**

מתחלה כתבתי על מעשה מסויים ובעקבותיו מסקנה כואבת, שאם נתן לבנו עליה יקל עלינו ועל ילדינו-תלמידינו להתמודד עם כמה מכשולים העומדים בדרכנו לידיעת התורה ולעניינים רבים בעבודת ה'. בסופו של דבר, לא כתבתי את הדברים בעלון. כלומר: כתבתי את הדברים, אך מכמה טעמים חשתי מעט מהצגת הדברים בצורה מסויימת. וכך כתבתי ומחקתי, שוב כתבתי ושוב מחקתי, ולבסוף... כתבתי, אך חשתי לפרסם את הדברים מעל במה זו, ופרסמתי רק בין אלה שידעתי שלא יגרמו נזק אם יקראו את הדברים. טעיתי כשלא פרסמתי, כיוון שיש תועלת בדברים. אני משלים זאת כאן, ותפלתי שנוכה תמיד לדעת לעשות את רצון ה' בלי לחשוש מהמלעיגים ומבעלי זרוע.

להלן הדברים: לפני כשנה התקיים אירוע של אגודת קדושת ציון. מדובר באגודה של יהודים יראי שמים ועובדי ה' בשמחה, הדואגים לקיום מצוות יישוב ארץ ישראל בקדושה ובטהרה. לאגודת קדושת ציון חלק בעלייתם של יהודים חרדים רבים לארה"ק בשנים האחרונות. מסיבות מובנות עוררה אגודה זו את זעמם של כמה יהודים מאסכולה מסויימת (אין בדעתי להתייחס כאן לטענותיהם, שכבר הוכחו מאין באו...). לא נחה דעתם עד שהוציאו מכתב חריף נגד האגודה הנזכרת. בכותרתנו נכתב על אותה אגודה מילים שנכתבו על נבוכדנאצר ועל נבזראדן הרשעים (לאחר מעשה התברר שלא כולם חתמו על הדברים... יש הקלטות... וזכין לאדם וכו' וה"ה להיפך. את עניין זה נשאיר לדיון במסגרת אחרת)⁴. כתוצאה מאותו מכתב, סולקו משיבה מפורסמת מספר בחורים שהשתתפו באותו אירוע. זמן מה לאחר מכן פגשתי ידיד (מדובר ביהודי אותו אני באמת מאד מעריך, אף אם איני מסכים עם נקודות מסויימות בשיטתו) ששימש אז בתפקיד חשוב באותה ישיבה, ושוחחתי איתו על העניין. תחלה הסביר שהוא לא קשור כלל לקבלתם או לסילוקם של בחורים מהישיבה וזה לא הוא וכו'. אבל כמובן הוא חקר ושאל על האגודה. מתברר שהוא אפילו לא ידע מה טיבה של אותה אגודה וכו'. כפי הנראה גם שאר צוות הישיבה (כנראה גם אלה שכן אחראים על סילוקם של בחורים) לא בדיוק ידעו מה היא אותה אגודה. למעשה, תוך כדי שיחה הגיע הלה לעניין ה'תכלתי'. נו, נושא רגיש מעט. ואז הפתיע אותי כשסיפר שאצלם בישיבה כל אלה

⁴ הקדימוס מוציא עלון המיוחס לאחד ממורי דרכם, אף שברור לי שלא הוא כותב את הדברים שלא הוא כותב את הדברים, אלא רק תלמידיו כותבים "ברוח" דבריו. באותו עלון הושווה הכותב בין בלעם לבין יהודים רשעים. אפס, כי בתלמוד שלנו מבואר 'תא חזי מה בין פושעי ישראל לנביאי אומות העולם', כלומר בלעם גרוע הרבה יותר מיש"ו, הרשע הגדול ביותר בעם ישראל).

המטילים תכלת בבגד, הם כאלה שלא לומדים כמעט כלום וכו'. מכיוון שאני מכיר אישית מספר בחורים לובשי תכלת הלומדים באותה ישיבה, ואני יודע בוודאות שמדובר בבחורים איכותיים עובדי ה' העוסקים בתורה, התפלאתי מאד על דבריו. אני מכירו כאדם ישר, וקשה לי להאמין שיש לו עניין להשמיץ מישהו. חשבתי על עניין זה, ואז תפסתי: פשוט מאד, ברור שבדרך כלל מי שלובש תכלת (אפילו שלא כולם לובשים...), מסתבר שלא רק בדבר זה הוא מרגיש "עצמאי". סביר להניח שהוא גם לא משועבד למרי למסגרת לימוד הקובעת מה ללמוד, ועוד יותר: מה לא ללמוד, ואיך ללמוד וכו'. אם כן, מטבע הדברים אותם בחורים ישקיעו יותר מרוב הבחורים גם בלימוד מקרא, בלימוד משניות, בלימוד הלכות שיתכן שאינן נלמדות כל כך במסגרת הישיבתית, ויעסקו בזה הרבה יותר מתלמידי הישיבה המרגישים כבולים לחומר הנלמד בישיבה. לצערנו, לימוד דברים כאלה נקרא (אצל אנשי צוות מסויימים בישיבות מהסוג הנזכר) "ביטול תורה באיכות". כן! לפי שיטתו, אותם בחורים הם "יושבי קרנות" ח"ו (אולי אפילו יותר גרוע, אם נלך בדרכם של דרשנים מסויימים... וד"ל). מנקודת מבט של אותו יהודי, הוא אכן צודק... אגב, עד כמה שאני מכירו כאדם בר דעת, אני מאמין שקביעתו היתה על פי מה ששמע מאנשי הצוות שמעליו.

וכברק המבריק הבריק במוחי דבר מדהים: לפתע תפסתי כי מאז היותי בחור צעיר, כל מי ששמעתי ממנו דברי התעוררות על ביטול תורה באיכות (ובצעירותי עדיין לא היו רבים כאלה. כיום שומעים הרבה יותר את המושג הזה), היו כאלה שכבר בתור בחור צעיר תפסתי שחסרים להם חלקים מהותיים ובסיסיים ביותר בתורתנו הקדושה. אולי מכיוון שבתוך תוכם מרגישים זאת, מתרצים לעצמם שאדרבה הם צועדים בדרך הנכונה, ומצדיקים את דרכם בכך שמעוררים על עניין זה.

אגב, אברך יקר שקרא את העלון הקודם, הסכים עם הדברים ואמר שאכן, יש מושג של "ביטול תורה באיכות". למשל: בחור הלומד משניות בשביל להשלים לכבוד יאהר צייט או בשביל איזה עניין אחר. לימוד ברפרוף בלי להשקיע, יכול להקרא ביטול תורה באיכות. אך עצם לימוד המשניות עצמו? ח"ו להגדירו כך. אצל המעוררים הנזכרים, כש"נאלצים" ללמוד "שנים מקרא ואחד תרגום" או משניות, או כל כיוצ"ב, הם קוראים "מלמעלה" כמעט בלי להבין. ממש כהגדרתו של אותו אברך. הנה כי כן, זהו ביטול תורה באיכות!

חרגתי כאן קצת מהעניין המדובר, אך כל מי שידייק קצת, ימצא את המכנה המשותף בין הדברים (אפשר להוסיף כאן גם את עניין המלחמות נגד ספרים מסויימים של תלמידי חכמים יר"ש...). יש הרבה מה להרחיב בעניינים אלו, ובעז"ה אמצא את המקום לכך.

משיב דבר
תגובות להערות על עלונים קודמים

כתב מודגש: ציטוט מעלונים קודמים. *כתב יד*: ציטוט ממכתבי הקוראים. כתב מרובשאינו מודגש: תגובתי להערה. ציון של ... בתוך מכתב: דילוג בתוך המכתב, על דבר שאינו נוגע לענייננו (כגון: עניין טכני).

השלמות והערות לעלון חדש אייר ותחלת חדש סיון (מס' 17)

ס"ט
אכבוד ... (א"ה) מ'ע"ז תמונתו של מתקדמני אנו בהיותנו יוצאי ארצות השואה. רפי אלתא חטאנו לא אלינו. ובחסדו שבנו לארצנו. ומה
אנו ארצנו צמחנו ע"ש האלות וכי משוחזר משי חמאס יכנה צמחו יוצאי ארצנו.
א.
ב. בקשר למונח "יוצאי" ספיר ארצנו של בימות החמה וכתב כ"ר ספיר ארצנו שפיו צפויים אל ה'מון שיהיה קיימ. תמונתו של שאלמ
מ'ע"ז ה'בזלח של כ"ר צפיר רפ"ן בתענית מתחייס הציוק למונח צ"ה ומיישבו. ומיאו רפי" הסימן ק"צ.
אחשפ"ט.
שאלמ אביב

לכבוד
שכן קרוב
ידידי היקר
הרב שלמה אביב שליט"א

תודה רבה על תגובותיך

על השאלה שבסוגריים: ח"ו. איננו מתהדרים בהיותנו עולי הגולה. אדרבה, מכאן מוכח כמה כל עם ישראל מאוחדים בדרישתם את ציון הר קדשנו. אילו היו כולם מייחסים את עצמם לארה"ק (כפי שהיא האמת), כיצד היינו מבדילים בין העדות? לכן כל אחד מגדיר את עצמו על פי ארץ מוצאו. לענייננו: גם במקורותינו מבואר שיחסו את עצמם על פי ארץ מוצאם.

על שאלתך בסעיף ב: אני כתבתי על מנהג ארץ ישראל הקדום. העליתי השערה שמא בזמן שביהמ"ק היה קיים נצרכו יותר לבקש על הטל לברכה. דברי הר"ן שהזכרת, לא נעלמו ממני. אך הר"ן כותב טעם למנהג ספרד, ולא מדבר על מנהג ארץ ישראל הקדום.

* * *

שתי הערות מעניינות מדידי ר' מנחם אליהו שטארך שליט"א, מאוהבי ארה"ק המסייעים בבנייה והדואגים לשלומה ברו"ג

בעניין זמן מתן תורתנו ובעניין הפטרת חג השבועות

הנ"ל לקציונות הקריאה ה"חוזש השלישי" הא"טנין הוא שזוקא האשנה האילנה זב לא אולכר כלל ולא אלא שהאשנה אוסרת את ההפטרות האשנה ארכה א"ט ר' יהודה שותף זב זב א"ט כל שבאמי האשנה חכמים לא פאו ארצש את מתן תורה או א"טנין החל השבועות אק כב ריה נ"ט כל

א"טנין הוא שיתכן שקיעת חל השבועות חל מתן תורה קשור אפואמוס עם הנ"טנין האשנין. אל פי אסופת הנ"טנין הם נ"טנין אן הקריאה היהודית החל השבועות ומתאופיק אש"ט שהם הפטרו האשנה ארכה וחכמה חכמים התחילה ניסו א"טנין את הפטרה זאת והאשק שזוקא קב"ט בהפטרות התורה ונתנית התקופה זאת כאשק נ"ט א"טנין והאשק של זב יש הפנה מה א"טנין הכל האשנין הא"ט

האשנת ישאל
אנחם א"טנין אשק

בעניין ההערה הראשונה: בעלון הקודם לא התייחסתי ישירות לעניין הקריאה בתורה (כתבתי על כך במקום אחר. ועמי בכתובים), אך מסתבר שגם עניין זה קשור למה שכתבתי במאמר מענייני דיומא. אגב, במסגרת אחרת עמדתי על הנקודה שלפי שתי השיטות שבברייתא (כלומר: לפי המנהג שנהגו על פי כל שיטה. כי ההפטרות שם, כנראה אין מקורן בברייתא, אלא תוספת של חכמי התלמוד) מזכירים את עניין מתן תורה בחג השבועות: למי"ד שהקריאה היא 'בחדש השלישי מזכירים בקריאה, ולמי"ד ישבעה שבועות' (או 'כל הבכור') מזכירים עניין מתן תורה בהפטרה (בחבוקק). הערתך השניה מרתקת מאד. מקווה בעז"ה להתייחס לכך ב"א העת (עכ"פ, כבר שמור מקום עבור עניין זו בעלון חדש סיוון תשפ"ה).

תודה רבה על הערותיך
יהונתן נוימן

מהנעשה והנשמע בקהילתנו

הודאה על העבר. סיכום חדש אייר

בס"ד בתחלת חדש אייר נפתחה בקהילתנו מסגרת לימוד **אבות ובנים**. המסגרת מתקיימת בכל שבת כשעה לפני תפלת מנחה. בסיוס סדר הלימוד, מתקיים שיעור משניות קצר בו משלימים את הפרק במשניות מסכת שבת הנלמד באותה שבת (כזכור, בקהילתנו לומדים בכל שבת פרק אחד מכ"ד פרקים שבמסכת שבת, בהתאם לחלוקת כ"ד משמרות כהונה ולווייה, כהצעת הגר"י שווארץ שליט"א. בנוסף, נפתחה בס"ד מסגרת שיעורים לנערים (כיתות ז'-ח') בכל יום כ-10 דק' לפני תפלת מנחה. השיעורים בענייני הלכה ומנהג מענייני דיומא או עניין מסויים השיך לפרשת השבוע וכדומה.

ל"ג בעמר. התקיימה סעודה קטנה לפני מנחה.

שבת קדש פרשת בחקתי-חזק. לכבוד סיום ספר ויקרא, הוזמנו ילדים המשתתפים ב'אבות ובנים' לסעודה שלישית בצוותא חדא.

סיכום חדש סיון (עד חג השבועות)

ראש חדש. בראש חדש סיון החל השנה בעש"ק, לפני מנחה התקיימה מסיבת ראש חדש לבני הקהילה.
חג השבועות-חג הקציר-זמן מתן תורתנו. בחג השבועות התארחו בקהילתנו בחורים ומשפחות מבית שמש, ירושלים, רחובות, ועוד. בתפלת ערבית אמרנו השנה את המערבית **וירד אביר יעקב**.

לימוד ליל שבועות.

לאחר סעודת ליל יו"ט, בסביבות השעה 10 בלילה התאספנו בבית הכנסת ללימוד של ליל שבועות. הלומדים היו בעיקר בחורים המשתייכים לחברת בחורים 'חכמת שלמה', אך הגיעו גם בחורים משיבות מסויימות בעיר. כפי שכתבתי בעלון הקודם, בסדר הלימוד קוראים מתורה מנביאים ומכתובים בעיקר את מה שקשור לחג השבועות ולמתן תורה. כמו כן, בכל שנה אנו מוסיפים קטעים שונים שאינם נכללים בלימוד הקבוע וחלקם אף בתיקון ליל שבועות אינם נמצאים.

הלימוד מתקיים באופן זה:

כל אחד מהנוכחים קורא בקול רם קטע, והקהל מקשיבים או קוראים עמו בלחש. כל קטע נקרא בטעמי המקרא המתאימים לו (חוץ מפסוקי איכה, הנקראים בלחש). כל אחד קרא בנגון בו הוא רגיל, כך נקראו קטעים מסויימים בנגוני עדות אחרות (אשכנז, ליטא, חסידי, ספרדי, חלבי, ועוד). במהלך הלימוד נמסרו שיעורים קצרים בעניינים אותם קראנו. בין הפרקים נשאתי דברים קצרים, על העניין אותו אנו עומדים לקרא. במהלך הלימוד עמד לרשות הלומדים כיבוד קל. מאכלים ומשקאות. הלומדים השתמשו בתנ"ך של הרב **בצלאל אריאל** שליט"א או בתנ"ך **קורן** המחולק לפי הסדרים היהודיים ולא לפי חלוקת הפרקים הנוצרית. ציוני הפסוקים המובאים כאן, הם לפי חלוקת הסדרים היהודית (לדוגמא: יד, כח פירושו: סדר יד, פסוק כ"ח)

מהנעשה והנשמע בקהלתנו

הקטעים שקראנו ולמדנו השנה בליל חג השבועות:

תורה:

בראשית. סדר א' כולו.

סיום ספר בראשית.

שמות: תחלת הספר.

יתרו: פרשת **בחדש השלישי** (יד, כח) עד סוף פרשת יתרו.

עשרת הדברות בנגון המיוחד לקריאת עשרת הדברות.

משפטים יז, כא **שלוש רגלים** עד 'בחלב אמו'.

יז, מא. **ואל משה אמר** עד סוף הפרשה.

כי תשא כה, סב. **את חג המצות** ע"ס הסדר.

פקודי כט, מה. 'ויכס הענן' עד סוף הספר.

ויקרא. תחלת הספר.

אמור **בפרשת המועדות**, סדר יט פרשת **וספרתם לכם**.

סיום הספר.

במדבר: תחלת הספר.

פנחס סדר כה. פרשת **וביום הבכורים**

סיום הספר.

דברים: תחלת הספר.

ואתחנן ה', י' **ויקרא משה** (כולל עניין עשרת הדברות) עד 'ארץ זבת חלב ודבש', ואת פרשת שמע הסמוכה לה, כמבואר להלן:

קריאת שמע. מנהגו להתפלל ערבית מבעוד יום, ומקדימים יותר בליל שוי"ט (ואף בליל חג השבועות). מכיוון שהמשתתפים בסדר הלימוד לא קראו ק"ש שעל המיטה לפני חצות הלילה (בין אם למדו עד הבוקר ובין אם הלכו לישון אחר חצות), קראנו כאן קריאת שמע. פרשת **שמע** סמוכה להיכן שסיימנו, ופרשת **והיה אם שמע** באמצע פרשת **עקב** (י, ד). אחר כך הזכרנו עניין יציאת מצרים (פרשת 'ויאמר' אינה מעכבת בלילה).

ראה יג, כו. פרשת **שבעה שבועות**.

כי תבא **פרשת בכורים**

סיום התורה. **מויעל משה** עד סוף.

נביאים

סדרן של נביאים יהושע ושופטים שמואל ומלכים ירמיה ויחזקאל ישעיה ושנים עשר

יהושע: תחלת הספר עד 'רק חזק ואמץ'. מדובר על עניין כיבוש הארץ, וכן על עניין לימוד התורה. סיום הספר.

שופטים תחלת הספר. הוספנו מעט בענייני כיבוש הארץ סיום הספר.

ספרים **שמואל**, **מלכים**, **ירמיה**, **יחזקאל**, **וישעיה**, מכל ספר תחלת הספר וסיומו. ביחזקאל לא קראנו כל מה שקוראים בהפטרחה, כי אין זה עניין חג השבועות או מתן תורה.

תרי עשר תחלת הספר

חבקוק יג, לז. **וה' בהיכל קדשו**. עניין מתן תורה.

סיום ספר תרי עשר.

כתובים

סידרן של כתובים רות וספר תהלים ואיוב ומשלי קהלת שיר השירים וקינות דניאל ומגילת אסתר עזרא ודברי הימים

רות תחלת הספר וסיומו. מגלת רות אינה עניין היום (אף שנקראת בו ביום), ולכן לא קראנו את כולה.

תהלים חלק מהמזמורים נקראו בנגון של טעמי אמ"ת כפי הנהוג בקהלות יוצאי חלב. בנגון זה משתמשים גם בקהלת **זילברמן**. מזמור א'.

יט. **למנצח. השמים מספרים** שיש בו עניין חביבות התורה. שרנו בנגון בו אנו מנגנים אותו בפסוקי דזמרה של שוי"ט

כט. **מזמור לדוד. הבו לה'.** עניין מתן תורה. שרנו את המזמור בנגון הידוע של קרליבך.

קל. **שיר המעלות בשוב ה'.** יש בו עניין הקציר. שרנו את המזמור בנגון בו מנגנים אותו בסיום הסעודה.

קנ **הללו ה' בקדשו.** סיום ספר התהלים. שרנו בנגון בו אנו מנגנים אותו בפסוקי דזמרה של יו"ט.

איוב תחלת הספר וסיומו.

משלי תחלת הספר

סוף סדר ב (פס' סז), הפסוקים ה' **קנני ראשית דרכו**. קדמות התורה לבריאת העולם, ושהקב"ה התייעץ עם התורה אם לברא את העולם, ולמי ליתן אותה. על פסוקים אלו מבוססים כמה מערכות יוצר וכן פיוטי 'סדר עולם' שבקדושתאות של חג השבועות.

אשת חיל הפסוקים החותמים את ספר משלי, אותם דרשו חז"ל על התורה הקדושה. שרנו בנגון הידוע המקובל בבתיים רבים לפני קידוש ליל שבת קדש.

קהלת, שיר השירים, איכה, דניאל, אסתר, עזרא, ודברי הימים.

מכל ספר תחלתו וסיומו. את פסוקי איכה קראנו בלחש.

סדר הלימוד הסתיים בערך שעה 1:00 בלילה. מספר מתפללים נשארו ללמוד עד אור הבקר.

שחרית. השנה התקיימה תפלת שחרית כותיקין. ב"ה מספר המתפללים השנה היה כפול ממספר המתפללים שהיו בשנה שעברה. מספר תלמידי חכמים שלא השתתפו אתנו בשנים קודמות, הצטרפו אלינו השנה. בשעה 4:50 בדיוק התחלנו 'יגדל'.

מערכת היוצר **אמרות טהורות לר' דוד ב"ר גדליה**, המבוססת על הפסוקים 'אֵהִים בְּצַאתְךָ וכו'' שבמזמור סח בתהלים המדבר מעניין מתן תורה. אמרנו את הקדושתא **אפסי חוג לר' אלעזר הקליר**. דלגנו על חלק מהרהיטים. **ההלל** כולו נאמר בשירה ובזמרה בהשתתפות מלאה של כל הקהל.

הוצאת ס"ת בשירה ובזמרה לכבוד יום מתן תורה. את קרה"ת (מתחלתה ועד סוף הדברות) תרגם בחור ירא שמים ותלמיד חכם מבחורי קהלתנו. רשות למתרגם: **אקדמות**. וכן הוסיף את פיוט התרגום **ארכין ה' שמיא לסיני**. כבכל שנה, הרחיב את תרגום הדברות בתרגום המובא במחזור

ויטרי. קריאת 'בחדש השלישי חולקה לדי קרואים, הרה"ג **יהודה בוגרד** שליט"א עלה 'חמישי וקרא **שבעה שבועות**, מסתבר שהיא הקריאה שנקראה בזמן שביהמ"ק היה קיים (וכן כשנוכח לראות בהבנותו ב"א). תקדים לכך מצאנו במנהג **המהרש"א** בביה"כ באוסטרהא.

בחזרת הש"ץ של תפלת מוסף, לאחר פסוקי הקרבנות אמרנו את **אזהרת ראשית** ואחריו את **אז שש מאות**. אחרי הבקשה 'או"א מלך רחמן אמרנו את הפיוט **יום הביכורים תקריבו מנחה חדשה** (הפיוט חובר כיביכורי לליל שבועות).

מכיוון שלא היתה לנו מגלת רות כשרה לאחר שחרית, קראנו אותה לאחר קדיש תתקבל של מוסף, אז הביא אחד המתפללים מגילה כשרה, בה קרא הרב בוגרד שליט"א.

לאחר התפלה התקיים התקיים בביתי קידוש חלבי לבני הקהילה. כמו כן, חולקו ממתקים מיוחדים לילדי הקהילה.

בסעודת יו"ט שהחלה בערך בשעה 12:00, השתתפו גם אורחים שבאו מחוץ לעיר. תחלת הסעודה: מאכלי חלב, ולאחמ"כ עיקר הסעודה בשר ויין. הרב **ישראל מאיר רוזנבלט** שליט"א הכניס את בנו ללימוד התורה. יזכו הוריו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים ולרוות ממנו רב נחת דקדושה.

לאחר מנחה התקיימה **שמחת יו"ט**.

אסרו חג. הוגש כיבוד לפני מנחה.

זמני התפילות בקהילתנו
ק"ק עדת יראים-אושטרייך מודיעין עילית
 נתיבות המשפט 111 ב'

משמרות הכהונה והלויה על פי חשבוננו של מורנו הגר"י שווארץ שליט"א.
 רשימת המשמרות מופיעה גם בלוח/ספר דבר בעתו של הגר"מ גנוט שליט"א

		יבנה המקדש				זמני התפילות לחדש סיון				יום חול
						שוי"ט וימים מיוחדים				
מסכת שבת	ביה"ע	מוסף	לוויים	כהנים	ערבית מוצאי	מנחה	שחרית	מנחה לפניו		מנחה וערבית
אבות	שבת	ביה"ע	מוסף	לוויים	כהנים	ערבית מוצאי	מנחה	שחרית	מנחה לפניו	מנחה וערבית
קנין תורה	יט	אז ישיר	ה	מלותי	פתחיה	8:10	6:55	8:15	6:55	במדבר שבת לפני שבועות
---	---	---	---	---	---	8:10	7:10	4:50	7:10	חג השבועות זמן מתן תורתנו
א	כ	מי כמכה	ז	אלתה	יחזקאל	8:05	6:50	8:15	6:50	נשא שבת אחר שבועות
ב	כא	הבאר	י	הותיר	יכין	8:10	6:55	8:15	6:55	בהעלותך
ג	כב	אז ישיר	ו	גדלתי	גמול	8:10	6:55	8:15	6:55	שלח
ד	כג	מי כמכה	ל	מחזיאות	דליהו	8:15	7:00	8:15	7:00	קרח שר"ח תמוז (אדר"ח)

		יבנה המקדש				זמני התפילות לחדש תמוז				יום חול																																																							
						שוי"ט וימים מיוחדים																																																											
מסכת שבת	ביה"ע	מוסף	לוויים	כהנים	ערבית מוצאי	מנחה	שחרית	מנחה לפניו		מנחה וערבית																																																							
אבות	שבת	ביה"ע	מוסף	לוויים	כהנים	ערבית מוצאי	מנחה	שחרית	מנחה לפניו	מנחה וערבית																																																							
ד	כג	מי כמכה	ל	מחזיאות	דליהו	8:15	7:00	8:15	7:00	קרח שר"ח תמוז (אדר"ח)																																																							
ה	כד	הבאר	ך	רוממתי עזר	מעזיהו	8:15	7:00	8:30	7:00	חקת																																																							
ק"ת	א	אז ישיר	ה	יוסף (אסף)	יהויריב	8:10	6:55	8:30	6:55	בלק																																																							
 <p>אם עדיין לא נזכה: תענית י"ז בתמוז, ובימי ביהמ"צ אמירת קינות כ-5 דק' לפני מנחה בכל ימות החול</p>																																																																	
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2"></th> <th colspan="4"></th> <th colspan="4">תענית י"ז בתמוז</th> <th></th> </tr> <tr> <th colspan="2"></th> <th colspan="4"></th> <th colspan="4">---</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>א</td> <td>ב</td> <td>מי כמכה</td> <td>ז</td> <td>גדליהו</td> <td>ידעיה</td> <td>8:05</td> <td>6:55</td> <td>8:30</td> <td>6:55</td> <td>פנחס</td> </tr> <tr> <td>ב</td> <td>ג</td> <td>הבאר</td> <td>י</td> <td>זכור</td> <td>חרם</td> <td>8:00</td> <td>6:50</td> <td>8:30</td> <td>6:50</td> <td>מטות-מסעי מברכין חדש אב</td> </tr> <tr> <td>ג</td> <td>ד</td> <td>אז ישיר</td> <td>ו</td> <td>יצרי</td> <td>שערים</td> <td>7:55</td> <td>6:40</td> <td>8:30</td> <td>6:40</td> <td>דברים שבת חזון</td> </tr> </tbody> </table>																	תענית י"ז בתמוז											---					א	ב	מי כמכה	ז	גדליהו	ידעיה	8:05	6:55	8:30	6:55	פנחס	ב	ג	הבאר	י	זכור	חרם	8:00	6:50	8:30	6:50	מטות-מסעי מברכין חדש אב	ג	ד	אז ישיר	ו	יצרי	שערים	7:55	6:40	8:30	6:40	דברים שבת חזון
						תענית י"ז בתמוז																																																											

א	ב	מי כמכה	ז	גדליהו	ידעיה	8:05	6:55	8:30	6:55	פנחס																																																							
ב	ג	הבאר	י	זכור	חרם	8:00	6:50	8:30	6:50	מטות-מסעי מברכין חדש אב																																																							
ג	ד	אז ישיר	ו	יצרי	שערים	7:55	6:40	8:30	6:40	דברים שבת חזון																																																							

בהודעה נפרדת אי"ה.

ברכת מזל טוב

לַיְדִידֵינוּ הַיְקָר

הרה"ג ר' אנשיל ריינר שליט"א

ולכל משפחתו

לרגל שמחת נישואי בנו

הבה"ח דניאל אברהם שליט"א

מעמודי התווך של קהלתנו

בשעה טובה ומוצלחת

יהי רצון שיזכו לבנות בית נאמן בישראל ויזכו לראות דורות ישרים ומבורכים

המברכים

בני הקהילה פרנסיה ומנהיגיה
